

EUROPESE COMMISSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL
MILIEU
Leefbaarheid
Industriële Emissies en Veiligheid

Brussel,
ENV.C.4/CS

Mw. Sandra Demmers
E-mail: sandrademmers@hotmail.nl

Betreft: Uw e-mail van 18 mei 2021

Geachte mevrouw Demmers,

De voorzitter van de Europese Commissie, mevrouw Ursula von der Leyen, heeft mij gevraagd namens haar uw e-mail van 18 mei 2021 aan de eerste uitvoerend vicevoorzitter, de heer Frans Timmermans, te beantwoorden.

Hartelijk dank voor het delen van het krantenartikel “Ruim duizend omwonenden klagen Tata aan. *‘Ze kunnen schoon produceren. Schandalig dat ze dat niet doen’*” met de Europese Commissie (“de Commissie”), voor uw waakzaamheid en dat u ons heeft geïnformeerd over mogelijke niet-naleving van het Unierecht.

Dit artikel heeft betrekking op de industriële installatie Tata Steel IJmuiden BV en de vermeende hinder daarvan voor de menselijke gezondheid en voor het milieu. Ik verzeker u dat de Commissie deze kwestie uiterst serieus neemt.

Ik wil graag ook enige informatie met u delen.

De industriële installatie Tata Steel IJmuiden BV valt onder Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies. Die richtlijn bevat regels ter voorkoming en, wanneer dat niet mogelijk is, beperking van emissies in de lucht, water en bodem om een hoog niveau van bescherming van het milieu als geheel te bereiken. De installaties die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, mogen enkel worden geëxploiteerd als zij over een vergunning beschikken, en zij moeten voldoen aan de daarin vastgestelde voorwaarden. De vergunningsvoorwaarden zijn gebaseerd op de conclusies inzake de beste beschikbare technieken (BBT's) die de Europese Commissie in de vorm van uitvoeringsbesluiten van de Commissie heeft aangenomen. De emissiegrenswaarden in de vergunning moeten worden vastgesteld op een niveau dat garandeert dat de emissies van verontreinigende stoffen niet hoger zijn dan de niveaus in verband met het gebruik van BBT's, tenzij wordt aangetoond dat dit tot buitensporige kosten zou leiden in verhouding tot de milieuvoordelen.

Wanneer een milieukwaliteitsnorm strengere voorwaarden vereist dan bij de toepassing van de BBT's haalbaar zijn, worden aanvullende maatregelen in de vergunning opgenomen, onverminderd andere maatregelen die kunnen worden genomen om aan de milieukwaliteitsnormen te voldoen.

De lidstaten van de EU zorgen ervoor dat wanneer een inbreuk op de vergunningsvoorwaarden een direct gevaar voor de gezondheid van de mens oplevert of

onmiddellijke en significant nadelige gevolgen voor het milieu dreigt te hebben, en zolang niet kan worden gewaarborgd dat weer aan de voorschriften wordt voldaan, de exploitatie van de installatie wordt opgeschort.

In het geval van Tata Steel IJmuiden BV, zijn de BBT-conclusies voor ijzer- en staalproductie¹ bijzonder relevant.

Deze BBT-conclusies zijn in 2012 bekendgemaakt en overeenkomstig artikel 21, lid 3, van de richtlijn inzake industriële emissies, had de bevoegde autoriteit erop moeten toezien dat binnen vier jaar alle vergunningsvoorwaarden voor de betrokken installatie opnieuw werden getoetst en dat de installatie aan die vergunningsvoorwaarden voldoet. De bevoegde autoriteit² kan besluiten om strengere of minder strenge vergunningsvoorwaarden vast te stellen dan bij toepassing van de BBT-conclusies haalbaar zijn. De afwijking is enkel toegestaan indien uit een beoordeling blijkt dat het halen van emissieniveaus die samenhangen met de BBT-conclusies tot buitensporig hogere kosten zou leiden in verhouding tot de milieuvoordelen.

Op de website van het Europees Milieuagentschap vindt u meer informatie over Tata Steel IJmuiden BV, zoals de uitstoot en overdracht van gereguleerde stoffen naar milieumedia, afvaloverdrachten en meer gedetailleerde gegevens over energie-input³.

Wat de waterverontreiniging betreft, schrijft Richtlijn 2000/60/EG, de EU-kaderrichtlijn water (KRW), voor dat de lidstaten uiterlijk in 2015, maar in uitzonderlijke gevallen uiterlijk in 2027, een goede toestand van alle oppervlakte- en grondwaterlichamen op hun grondgebied moeten waarborgen. Naast de verplichting om alle waterlichamen tegen 2027 in een goede toestand te brengen, is een van de doelstellingen van de KRW ook verdere achteruitgang te voorkomen, overeenkomstig artikel 1 van de KRW (Doel).

Om deze doelstellingen te bereiken, moeten lidstaten zoals Nederland in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen maatregelen (maatregelenprogramma) opstellen, die om de zes jaar moeten worden geactualiseerd. De Commissie heeft in haar verslag van 2019 over de tweede stroomgebiedbeheerplannen algemene aanbevelingen aan alle lidstaten⁴ en specifieke aanbevelingen aan Nederland⁵ gedaan. Daarnaast worden in de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen (Richtlijn 2008/105/EG), zoals gewijzigd bij Richtlijn 2013/39/EU, milieukwaliteitsnormen vastgesteld voor gevaarlijke stoffen in oppervlaktewateren, waaronder zware metalen zoals kwik, lood en nikkel. Dit geldt met name voor de vermeende illegale lozingen van kwik en cyanide in oppervlaktewateren en het rioleringsstelsel. De oppervlakte- en grondwaterlichamen rond Tata Steel maken deel uit van het stroomgebiedsdistrict Rijn.

Daarnaast voorziet artikel 14, lid 2, van de KRW (Voorlichting en raadpleging van het publiek) in een verplichte openbare raadpleging over de stroomgebiedsbeheersplannen gedurende een periode van zes maanden. De openbare raadpleging over de Nederlandse derde stroomgebiedsbeheersplannen voor de periode 2022-2027 loopt sinds maart 2021 voor een periode van zes maanden (tot en met 21 september 2021) en is toegankelijk via de volgende website:

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012D0135>

² <https://mizardloket.odnzk.nl/mizard/!suite05.scherm1448?mVnr=2>

³ <https://industry.eea.europa.eu/industrial-site/environmental-information?siteInspireId=NL.RIVM%2F000023301.SITE&siteName=Tata%20Steel%20IJmuiden%20BV&siteReportingYear=2019>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0095&qid=1624899682550>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2019:50:FIN&qid=1551205988853&from=EN>

https://platformparticipatie.nl/nationaalwaterprogramma/nationaalwaterprogramma_/default.aspx

De openbare raadpleging biedt u en andere betrokken burgers om ideeën en/of zorgen aan de bevoegde autoriteiten kenbaar te maken.

De Nederlandse autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van de uitstoot van schadelijke stoffen in het milieu zijn de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied⁶ en Rijkswaterstaat/Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Deze laatste is verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen en het toezicht op lozingen van afvalwater in oppervlaktewateren. De voorwaarden voor de vergunning voor oppervlaktewater zijn in december 2020 herzien⁷. Gezien het feit dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de staalfabrikant Tata Steel in maart 2021 een waarschuwingsbrief heeft gestuurd over illegale lozingen van kwik in de riolering zonder over de vereiste vergunning te beschikken, waarbij de toegestane concentratieniveaus worden overschreden, zijn wij ervan overtuigd dat de bevoegde autoriteiten de situatie op de voet volgt.

Op grond van de zwemwaterrichtlijn⁸ moeten de lidstaten bovendien de kwaliteit van het zwemwater monitoren en beoordelen en het publiek daarover informeren. De indeling van alle officieel aangewezen badzones is gebaseerd op de door de lidstaten verstrekte datasets voor twee verplichte fecale parameters (intestinale enterokokken en Escherichia coli). Deze informatie kan worden geraadpleegd op de interactieve kaart⁹ van het Europees Milieuagentschap met de resultaten van de laatste rapportage. Daarin wordt de link naar het zwemwaterprofiel met de informatie over de aard van de verontreiniging die van invloed kan zijn op de kwaliteit van het zwemwater en de bestaande beheersmaatregelen vermeld.

Wat de luchtverontreiniging betreft, kunnen wij u meedelen dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) in december 2020 een rechtszaak tegen de Provincie Noord-Holland heeft gewonnen, waarin werd geoordeeld dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied een lagere emissienorm voor stikstofemissies van de windverhitters bij de vergunning voor Tata Steel moet opnemen. De rechter heeft dit beroep gegrond verklaard en beslist dat de provincie opnieuw moet onderzoeken hoe de lagere emissienorm in Tata Steel kan worden bereikt¹⁰. Het verminderen van stikstofemissies uit belangrijke bronnen is ook in het belang van Nederland met het oog op de naleving van Richtlijn (EU) 2016/2284 en Richtlijn 2008/50/EG.

De nationale bevoegde autoriteiten zijn primair verantwoordelijk voor de correcte toepassing van EU-wetgeving op hun grondgebied en hebben de bevoegdheid om te waarborgen dat het EU-recht wordt nageleefd. Bovendien zijn de nationale rechterlijke instanties de aangewezen instanties om in individuele gevallen het EU-recht doeltreffend toe te passen, alsook om in specifieke rechtsmiddelen te voorzien of zo nodig voorlopige maatregelen te nemen.

Ik begrijp uit het artikel dat u heeft gestuurd dat er bij het Openbaar Ministerie aangifte is gedaan wegens de verontreiniging die door deze installatie zou zijn veroorzaakt. Wij zouden het op prijs stellen om op de hoogte te worden gehouden van een dergelijke procedure.

Als Europese Commissie waarborgen wij, als hoedster van de Verdragen, dat de EU-regels op nationaal niveau correct worden omgezet, en treden wij op in zaken waarin een bredere principekwestie aan de orde wordt gesteld waaruit blijkt dat er sprake is van een algemene onrechtmatige praktijk of systematische niet-naleving van het EU-recht.

⁶ <https://odnzk.nl/>

⁷ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2020-63566.odt>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A02006L0007-20140101>

⁹ <https://eea.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/f9cecd95b1b44c88ac6ed3a9dc4d51b2>

¹⁰ <https://www.ilent.nl/actueel/nieuws/2020/12/09/uitspraak-milieuvergunning-tata-steel>

Ondanks het voorgaande is het mogelijk een officiële klacht in te dienen over een inbreuk op het EU-recht door een EU-lidstaat. Desgewenst kunt u via de volgende website een officiële klacht over een inbreuk op het EU-recht door een lidstaat indienen: https://ec.europa.eu/assets/sg/report-a-breach/complaints_nl/

Ik hoop dat de hierboven verstrekte informatie nuttig voor u is.

Hoogachtend,

(e-handtekening)

Aneta Willems
Hoofd van de eenheid